

עליונות, והזיווג של פרה נקרא שור, וזהו בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו הדר לו ודאי. ולא כמו השור הזה של העולם, אלא וקרני ראם קרניו קרן עליונה היא על כל האחרות, ועל כן - בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

אמר רבי אבא, משמע שכל מי ששומר את אור הרשם הקדוש, אותן שתי דרגות עליונות נקשרות בו, לשמר אותו בכל ולעטרו בכבוד עליון, ולכן זכה בשתי מלכות - אחת הוא, ואחת בנו. שפיון ששלמה המלך נדבק בנשים נכריות, נתנה המלכות לירבעם, ולכן הברית חביבה מהכל.

משום כך אמר רבי שמעון, האדם הזה שמוליד בן, נקשר לשכינה, שהיא הפתח של כל הפתחים (והתינוק הזה שנמול נקשר בשכינה, שהיא פתח של כל הכתרים) העליונים, הפתח שנקשר בשם הקדוש. (שומר רבי שמעון) ואותו דם שיוצא מאותו תינוק שמור לפני הקדוש ברוך הוא, ובשעה שמתעוררים דינים בעולם, משגיח הקדוש ברוך הוא באותו דם ומציל את העולם. ומשום כך כתוב, (בראשית יז) וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים ז) ואם בגבורת שמונים שנה. והכל עולה במשקל אחד.

שנינו, באותו הדם זוכה העולם להתפשם בחסד, וכל העולמות עומדים, שכתוב (ירמיה לב) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ וגו'. אם לא בריתי מילא, אבל למה יומם ולילה?

אמר רבי שמעון, שנינו, שני כתרים מתאחדים כאחד והם הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד רחמים, ומתפשמים זה עם זה, זכר ונקבה. (ושנינו,

מאינון תרין דרגין עלאין הוי, וזווגא דפּרה שור אקרי, ודא הוא בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו הדר לו ודאי. ולא הא כשור דעלמא, אלא וקרני ראם קרניו. קרנא עלאה הוא על כל אחרנין, ועל דא בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

אמר רבי אבא, משמע, דכל מאן דנטיר להאי את רשימא קדישא, אינון תרין דרגין עלאין אתקשרן ביה. לנטרא ליה בכלא, ולא עטרא ליה ביקרא עלאה. ועל דא זכה בתרין מלכו. חד הוא. וחד בנו. דכיון דשלמה מלכא אתדבק בנשים נכריות, אתייהיב מלכותא לירבעם, ועל דא ברית חביב מפלא.

בגין כך אמר רבי שמעון, האי בר נש דאוליד בר, אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל

פתחין (כ"א והאי רביא דאתגור אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל בתרין) עלאין, פתחא דאתקשר בשמא קדישא.

(דאמר רבי שמעון) וההוא דמא דנפיק מההוא רביא, נטיר קמי קדשא בריהו הוא, ובשעתא דדינין מתערין בעלמא, אשגח קדשא בריהו הוא בההוא דמא, ושזיב עלמא. ובגין כך פתיב (בראשית יז) וכן שמנת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים ז) ואם בגבורת שמונים שנה.

וכלא בחד מתקלא סלקא.

תאנא בההוא דמא, זכי עלמא לאתבסמא בחסד, וקיימין פלהו עלמין,

דכתיב, (ירמיה לב) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמם וארץ וגו'. אם לא בריתי תינח יומם ולילה למה.

אמר רבי שמעון, תנינן תרין כתרין אתאחדן פחדא, ואינון פתחא דכל שאר כתרין,

ותאנא, חד דינא, וחד רחמי, ומתבסמאן דא הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד רחמים, ומתפשמים זה עם זה, זכר ונקבה. (ושנינו,

בְּדֵא, דְּכֵר וְנוֹקְבָא. (ס"א וְתַנַּא מִד דְּכֵר וְמִד נְיוֹקְבָא, מִד דִּינָא, וְמִד רַחֲמִי).

בְּסִטְרָא דְדְכוּרָא שְׂרִיא חֶסֶד. בְּסִטְרָא דְנוֹקְבָא שְׂרִיא דִּינָא. (וּבְגִין כְּדָה) חֵד חוֹרָא וְחֵד סוּמְקָא. וּבְגִין לְאַתְבְּסָמָא דָּא בְּדָא, (בְּגִין כְּדָה) מִתְקַשְׁרֵן דָּא בְּדָא. וְהָאֵי בְרִית אַחִיד בְּהוּ בְיוֹמָם וְלַיְלָה, בְּדִינָא וְחֶסֶד. בְּדִינָא בְּקַדְמִיתָא. וּלְבַתֵּר שְׂרִיא בִּיה בְּחֶסֶד, וְאַתְבְּסָם בְּכֻלָּא. וְדָא הוּא בְרִית דְאַקְרִי יוֹמָם וְלַיְלָה, דְאַחִיד בְּתַרוּוּיָהּוּ.

וּמֵאֵן דְזָכִי לְנִטְרָא לְהָאֵי בְרִית פְּדָקָא יֵאוּת, וְלֹא חֲטִי בִּיה כָּל יוֹמוֹי, אַחִיד בְּהוּ בְיוֹמָם וְלַיְלָה. וְזָכִי לְתַרִּין עַלְמִין, עַלְמָא דָּא וְעַלְמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא אַקְרִי אַבְרָהָם שְׁלִים, דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית י"ז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים, וְאִימְתִי אַקְרִי שְׁלִים. כִּד זָכָה בְּתַרוּוּיָהּוּ, בְיוֹמָם וְלַיְלָה. דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה יְי' חֲסִדוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עֲמִי. וְתַרוּוּיָהּוּ אַחְסִין אַבְרָהָם. וְלֹא אֶתְקַיְיַמָּא בִּיה חֶסֶד בְּקִיּוּמָא שְׁלִים, עַד דְאַתְגְּזֹר. פִּיּוֹן דְאַתְגְּזֹר, אֶתְקַיְיַם בִּיה, וְזָכָה לְתַרוּוּיָהּוּ, וְאַקְרִי שְׁלִים.

בְּמָה דְתַנִּין דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית י"ח) וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתַח הָאֵהָל פְּחוּם הַיּוֹם. פְּתַח הָאֵהָל, דָּא הוּא כְּתָרָא עֲשִׂירָאָה דְמִלְפָּא, דְאִיהוּ פְתַחָא לְכָל מְשַׁכְּנָא קְדִישָׁא דְשָׂאֵר כְּתָרִין, וְקַרְיָיָה דְדוּד מִלְפָּא (לְהָאֵי) פְתַחָא (נ"א צְדָק), דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים קי"ח) פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, וּכְתִיב זֶה הַשְּׁעַר לִי. פְּחוּם הַיּוֹם. פְּתַח הָאֵהָל, חוֹלֵק עַדְבֵּיהּ, כְּמָה דִּתִּיב בְּהָאֵי, יְתִיב בְּהָאֵי. אִימְתִי אֶתְקַיְיַמוּ בִּיה, כִּד אֶתְגְּזֹר. וּבְגִין כְּדָה אַקְרִי בְרִית יוֹמָם וְלַיְלָה. תַּנַּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת י"ב) וּפְסַח יְי' עַל הַפְּתַח. מָאֵי וּפְסַח יְי' עַל הַפְּתַח. דְשְׂרִיא עַל הָאֵי פְתַחָא חֶסֶד, לְאַתְבְּסָמָא. וּבְגִינִי כְּדָה

אַחִיד זְכָר וְאִחִיד נְקֵבָה, אַחִיד דִּין וְאִחִיד רַחֲמִיָּם). בְּצַד הַזְכָּר שְׂרִי חֶסֶד, וּבְצַד הַנְּקֵבָה שְׂרִי דִּין. (וּמִשּׁוּם כְּדָה) אַחִיד לְכָן וְאִחִיד אָדָם. וּכְדִי לְהַתְבַּשֵּׁם זֶה עִם זֶה, (מִשּׁוּם כְּדָה) הֵם מִתְקַשְׁרִים זֶה בְּזֶה. וְהַבְּרִית הַזֹּאת אֲחוֹזָת בְּהֵם בְּיוֹמָם וְלַיְלָה, בְּדִין וְחֶסֶד. בְּדִין בְּרֵאשׁוּנָה, וְאַחֵר כְּדָה שׁוֹרָה בְּחֶסֶד, וּמִתְבַּשֵּׁם כְּכָל. וְזוֹהִי הַבְּרִית שְׁנִקְרָאת יוֹמָם וְלַיְלָה, שְׁאֲחוֹזָת בְּשְׁנֵיהֶם.

וּמִי שְׂזוּכָה לְשֹׁמֵר אֵת אוֹת הַבְּרִית הַזֹּאת כְּרֵאוּי וְלֹא חוֹטֵא בָּהּ כָּל יְמֵיו, הוּא אֲחוֹז בְּיוֹמָם וְלַיְלָה, וְזוּכָה לְשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. וְלְכָן אַבְרָהָם נִקְרָא שְׁלֵם, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית י"ז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים. וְאִימְתִי נִקְרָא שְׁלֵם? כְּשִׁזְכָּה בְּשְׁנֵיהֶם, בְּיוֹמָם וְלַיְלָה, שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים מ"ב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבְלַיְלָה שִׁירָה עֲמִי. וּשְׁנֵיהֶם יִרְשׁוּ אַבְרָהָם, וְלֹא הַתְּקַיְיִם בּוֹ הַחֶסֶד בְּקִיּוּם שְׁלֵם עַד שְׁנַמּוּל. כִּיּוֹן שְׁנַמּוּל, הַתְּקַיְיִם בּוֹ וְזָכָה לְשְׁנֵיהֶם, וְנִקְרָא שְׁלֵם.

כְּמוֹ שְׁשִׁנְיוֹ, שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית י"ח) וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתַח הָאֵהָל כְּחוּם הַיּוֹם. פְּתַח הָאֵהָל, זֶהוּ הַכְּתָר הָעֲשִׂירֵי שֶׁל הַמִּלְךְ, שֶׁהִיא פְּתַח לְכָל הַמְּשַׁכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ שֶׁל שְׂאֵר הַכְּתָרִים, וְדוּד הַמִּלְךְ קוֹרָא (לְזֶה) פְּתַח (צְדָק), שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קי"ח) פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק, וּכְתוּב זֶה הַשְּׁעַר לִי. כְּחוּם הַיּוֹם, כְּשִׁמְאִיר הָאוּר שֶׁל הַחֶסֶד, חֵלֵק גוֹרְלוֹ, כְּמוֹ שֶׁיֵּשֵׁב בְּזֶה - יוֹשֵׁב בְּזֶה. מִתִּי הַתְּקַיְיִמוֹ בּוֹ? כְּשִׁנַּמּוּל, וְלְכָן נִקְרָאת בְּרִית יוֹמָם וְלַיְלָה. שְׁנֵינּוּ, כְּתוּב (שְׁמוֹת י"ב) וּפְסַח ה' עַל הַפְּתַח. מֵה זֶה וּפְסַח ה' עַל הַפְּתַח? שְׁשׁוֹרָה עַל הַפְּתַח הַזֶּה חֶסֶד לְהַתְבַּשֵּׁם. וּמִשּׁוּם כְּדָה, וְלֹא יִתֵּן הַמְּשַׁחִית וְגוֹ'.

וְלֹא יִתֵּן הַמְּשַׁחִית וְגוֹ'.